

FUNKČNÁ A PRIESTOROVÁ ŠTÚDIA ÚZEMIA BROWNFIELDU V KOŠICIACH

Diplomová práca sa zaoberá urbanizmom Košíc vo vybranej oblasti, ktorá je v rámci širších vzťahov súčasťou väčšieho neurbanizovaného územia - brownfieldu.

Toto územie je podľa územného plánu mesta Košice vymedzené v jednotlivých oblastiach ako rozvojové alebo prestavbové územie. Je slabšie miestami vobec neurbanizované. Vybraná lokalita sa nachádza severne od historického centra mesta. No napriek blízkosti centra k južnej časti riešeného územia, severná časť vybranej lokality sa nachádza už na konci mesta a hraničí s obcou Tahanovce, ktorá bola pričlenená ku Košiciam.

Zámerom práce je navrhnuť riešenie danej oblasti, vzhľadom k polohe, ktorá je v rámci mesta lukratívna pre malú vzdialenosť do historického centra a širším vzťahom v rámci mesta, ktoré napájajú oblasť na významné dopravné tepny a zároveň ponúkajú možnosť pre strategické budúce dopravné prepojenia. V rámci týchto možných dopravných prepojení práca prihlíada k už existujúcemu územnému a regulačnému plánu mesta Košice, kde sa so zamyšľanými prepojeniami ráta.

Vybrané územie je akýmsi neurbanizovaným pásmom medzi širším centrom mesta a sídliskami, ktoré vznikli na periférii mesta. Vyznačuje sa priemyselnými stavbami, skladišmi, prekladiskami pre železnicu, pozostatkami zástavby rodinných domov. Severný cíp riešeného územia je momentálne nevyužívaná plocha so zelenou a v regulačnom pláne je zaznačená ako nezastaviteľná plocha.

Významnými prvkami, ktoré definujú územie je rieka Hornád, železnica a frekventovaný dopravný ťah Hlinková cesta pretínajúca riešené územie. V súčasnosti predstavuje výraznú prekážku v území hlavne Hlinková cesta. Jedná sa o dopravný ťah, ktorý napája sa seba výpad z diaľnice D1 (smer na Prešov), taktiež dopravné napojenia zo sídlisk Dargovských hrdinov a Tahanovce a zároveň je súčasťou vonkajšieho mestského okruhu Košíc. Hlinková cesta v riešenom úseku medzi riekou Hornád a železnicou poskytuje iba provizórnu možnosť prechodu pre chodcov podchodom na jej začiatku pri rieke a ďalej až na jej konci popod Hlinkovú cestu.

Územie Košíc, ktoré je predmetom v rámci diplomného projektu sa nachádza z severnej časti Košíc. Môžeme ho definovať ako brownfield rozprestierajúci sa medzi širším centrom mesta a sídliskami na okraj Košíc.

Hoci sa oblasť nachádza iba 2 km od centra mesta, jedná sa o málo urbanizované územie Košíc s prevažujúcou priemyselnou funkciou. Najväčším problémom riešeného územia sú dopravné a prírodné bariéry, ktoré vytvárajú prekážky v prechodnosti územia a jeho prepojenia so susediacimi mestskými štruktúrami.

Daná oblasť je definovaná prirodzenou hranicou rieky zo západu a z východnej časti je územie ohraničené železničnou trasou. Zo severu susedí s bývalou obcou Tahanovce, ktorá bola pričlenená ku Košiciam. Spomenutá časť mesta sa nachádza od historického centra Košíc približne iba 2 km. Oblasť nie je systematicky urbanizovaná. Je rastlo zaplnená budovami, ktoré nie sú hodnotné.

Značná časť vytýčeného územia je v severnej časti v súčasnosti buď nevyužívaná (územie pokryté iba trávnatým porastom a stromami) alebo je využívaná ako priemyselná zóna.

Sídli tu napríklad autopečiarňa áut. Svoje budovy tu má aj slovenská akadémia vied. V južnej časti sa nachádza zástavba rodinných domov, obchodných potravínami a niektorých parcelách sa nachádzajú opäť priemyselné objekty a niektoré časti sú nevyužívané.

Hlinková cesta pretínajúca vybranú lokalitu má charakter veľkého dopravného ťahu, ktorý má v úsekoch nad riekou a železnicou podobu mostu a v strede územia sa napája na rovinné terénu.

Dané územie má potenciál aj vďaka rieke Hornád, ktorá ale tento potenciál nevyužíva dostatočne. Breh rieky nie je dostatočne sprístupnený, nachádza sa tu iba niekoľko schodísk, ktoré umožňujú zistenie k hladine Hornádu. Nakoľko sa už na ľavom brehu Hornádu nachádza rekreačná oblasť je tu priestor pre pokračovanie tejto rekreačnej oblasti v severnej časti daného územia a umožnenie využitia a sprístupnenia brehu rieky.

V súčasnosti môžeme vidieť pri rieke hlavne rybárov, psičiarov a bežcov, ktorý využívajú vychodný chodník na vale popri rieke.

Práca analyzuje vybrané územie a akým spôsobom sa postaví k Hlinkovej ceste, železnici a rieke, aby nepredstavovali prekážku v prechodnosti tohto územia. Nakoľko vybrané územie hraničí s ešte urbanizovanou časťou mesta naskytuje sa možnosť pre návrh naväzujúcej časti, ktorá by vytvorila potenciálny začiatok a podklad pre novú urbanizáciu, s ktorou sa do budúcnosti ráta.

S nachádzajúcim rozvojom mesta a novou výstavbou, by návrh mohol vytvoriť pomyselný vstup do novej štruktúry a vyplniť tento neurbanizovaný priestor nachádzajúci sa už medzi existujúcimi štruktúrami.

Zároveň sa návrh snaží navrhnuť funkčnú a priestorovú prepojenia v širších vzťahoch, ktoré by položili základ pre budúce rozšírenie zástavby k spomínaným sídliskám smerom von z centra mesta.

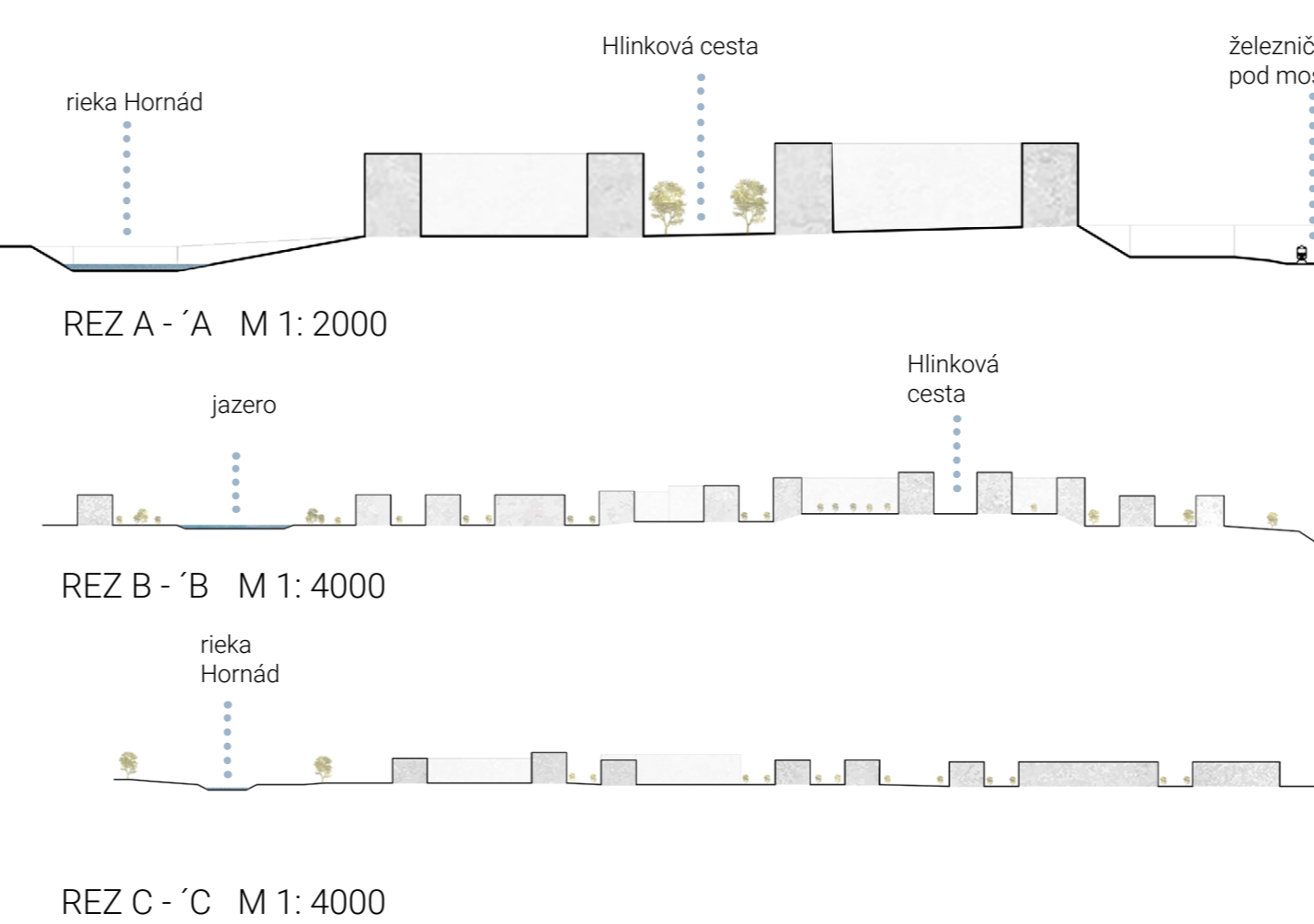
Cieľom návrhu bolo zohľadniť mierku okolitej zástavby a vytvoriť plynulý prechod k väčšej urbanistickej štruktúre, ktorá by nebola v kontraste s už existujúcou zástavbou. V južnej časti som reagovala na zástavbu rodinných domov liniovu radovej zástavby rodinných domov so záhradkami doplnené o náročné nízko-poschodové bytovky. No druhú líniu susediacu so železnicou som ukončila už väčšou štruktúrou, ktorá rozmerovo konkuruje mierne budovám na druhej strane železnice a zároveň je začiatkom masívnejšej mestskej štruktúry na severnej strane. Zástavba sleduje už existujúcu uličnú sieť a prispôbuje sa jej.

Stredu územia je tvorený blokmi orientovanými v rieke, čo zároveň vytvára prerozúvanú uličnú sieť a tým rozbieja hmotu zástavby smerom k pozostatku rodinnej zástavby na druhej strane rieky.

Nakoniec sa štruktúra zástavby znižuje a je opätovne orientovaná smerom k rieke. Navrhnutá štruktúra je zakončená umelozvlnitým jazerom a 3 solitériami o rozmeroch 20x20.

REZY ÚZEMÍM

ULIČNÉ PROFILY

